

Дело C-151/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

27 март 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Oberster Gerichtshof (Австрия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

12 март 2020 г.

**Молител в първоинстанционното производство и жалбоподател в
производството по обжалване:**Bundeswettbewerbsbehörde (Федерален орган за защита на
конкуренцията)**Ответници в първоинстанционното производство и в производството по
обжалване:**

1. Nordzucker AG
2. Südzucker AG
3. Agrana Zucker GmbH

Предмет на делото по главното производство

Нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС по-специално поради
антиконкурентни споразумения относно австрийския пазар на захар

Предмет на преюдициалното запитване

Забрана за повторно налагане на наказание в рамките на търсенето на
отговорност за едно и също нарушение от органите на различни държави
членки, значение на защитения правен интерес

Преюдициални въпроси

1. Следва ли третият критерий, установен в практиката на Съда в областта на конкуренцията като условие за приложимост на принципа *ne bis in idem* — а именно, че трябва да е засегнат един и същ защитен правен интерес — да се прилага и когато за едни и същи деяния и по отношение на едни и същи лица органите за защита на конкуренцията на две държави членки са длъжни да прилагат наред с националните разпоредби и същите норми на европейското право (в случая: член 101 ДФЕС)?

При утвърдителен отговор на този въпрос:

2. В такъв случай на паралелно прилагане на европейското и националното законодателство в областта на конкуренцията налице ли е един и същ защитен правен интерес?

3. Освен това от значение ли е за целите на прилагането на принципа *ne bis in idem* дали в по-ранното решение за налагане на имуществена санкция, прието от орган за защита на конкуренцията на държава членка, са взети предвид от фактическа страна последиците от нарушението на лоялната конкуренция на територията на другата държава членка, чийто орган за защита на конкуренцията се е произнесъл едва впоследствие в рамките на провежданото от него производство съгласно правото в областта на конкуренцията?

4. Представлява ли и производство, в хода на което, поради обстоятелството че участник в него е включен в националната програма за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер, може да се установи само извършеното от него нарушение на правото в областта на конкуренцията, производство, в рамките на което се прилага принципът *ne bis in idem*, или такава обикновена констатация на нарушението може да се направи независимо от резултата от предишно производство за налагане на имуществена санкция (в друга държава членка)?

Разпоредби на правото на Съюза, на които се прави позоваване

Член 101 ДФЕС, член 50 от Хартата на основните права, член 4 от Допълнителен протокол № 7 към Европейската конвенция за защита на правата на човека (ЕКПЧ), член 54 от Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген (КПСШ), член 2 от Регламент (ЕО) № 1184/2006, член 2 от Регламент № 26/1962, член 209, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕО) № 318/2006, съображения 18 и 37, член 5, член 13, параграфи 1 и 2 и член 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003

Посочени разпоредби на националното право

Член 1, член 2, параграф 2, точка 5, член 28, параграф 1, точка 1, букви а) и d) и член 36, параграф 1 от Kartellgesetz 2005 (Закон за картелите от 2005 г.), както и член 9, член 87, параграф 2 и член 142, точка 1, букви а) и d) от Kartellgesetz 1988 (Закон за картелите от 1988 г.)

Цитирана практика на Съда

решения от 18 юни 2013 г. Schenker & Co., C-681/11, от 14 февруари 2012 г., Toshiba, C-17/10, от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl, C-238/99 P, от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland, C-204/00 P, от 29 юни 2006 г., Showa Denko, C-289/04 P, от 13 февруари 1968 г., Walt Wilhelm, 14/68, от 18 май 2006 г., Archer-Midlands, C-397/03, от 9 март 2006 г., Esbroeck, C-436/04, от 20 март 2018 г., Luca Menci, C-524/15, от 28 септември 2006 г., Von Straaten C-150/05

Представяне на фактическата обстановка и на производството

- 1 Групите дружества на първите двама ответници (Nordzucker и Südzucker) са сред основните производители на захар в Европа. Третият ответник (Agrana) е контролиран от Südzucker и стопанисва два завода за захар в Австрия и посредством дъщерни дружества притежава други захарни заводи в Източна Европа. В Германия пазарът на захар е доминиран десетилетия наред от предприятията на трима големи производители, сред които и първите двама ответници. По исторически причини и поради еднородността на продукта и високите транспортни разходи германският пазар на захар е поделен между големите германски производители на техните основни пазари („принцип на вътрешния пазар“). Тази подялба не обхваща чуждестранните пазари, включително тези, на които, както в Австрия, осъществяват дейност дъщерни дружества на германските производители на захар. Третият ответник работи в голяма степен самостоятелно на обслужваните от него пазари и е считан за австрийския производител на захар.
- 2 Поради усилията на чуждестранни производители за навлизане на германския пазар на захар най-късно от 2004 г. нататък в Германия се провеждат няколко срещи между тогавашните директори на първия и втория ответник, отговарящи за продажбите на промишлена захар. На тях се подчертава, че е важно да бъде избегнат сблъсък с новия конкурентен натиск, като за целта германските предприятия не се конкурират взаимно посредством навлизане в традиционни основни пазари на другите производители. Австрия не се споменава в хода на тези разговори. Също така третият ответник не участва в тези разговори и управителите му не са узнали нищо за тях.

- 3 Що се отнася до австрийския пазар, от съществено значение е отварянето на границите в Европейския съюз на Изток. В края на 2005 г. и началото на 2006 г. третият ответник установява, че някои от снабдяваните изключително от него предприятия клиенти закупуват захар от Словакия, очевидно от дъщерното дружество на първия ответник. По време на телефонен разговор на 22 февруари 2006 г. по повод на други теми във връзка с групата предприятия управителят на третия ответник уведомява директора по продажбите на втория ответник и за тези доставки за Австрия и го запитва дали познава някого от предприятието на първия ответник, с когото да разговаря по този въпрос. По този повод директорът по продажбите на втория ответник се обажда по телефона на директора по продажбите на първия ответник и се оплаква от извършените в Австрия доставки. Директорът по продажбите на първия ответник не поема никакви ангажименти към него, но приема сериозно опасността за „мирната конкуренция“ на германския пазар, и с електронно писмо от 23 февруари 2006 г. информира за разговора своя колега и председател на управителния съвет на първия ответник. Последният му разпорежда устно да не предприема действия по този въпрос. Директорът по продажбите на първия ответник изразява обаче пред отговарящия за продажбите на словашкото дъщерно дружество желание да не се разширява износът за Австрия. Последният приема като разпореждане това желание на важно за него лице от водещото групата предприятие и проявява готовност да го изпълни. Третият ответник не е можел да узнае за тези вътрешни разговори в предприятието на първия ответник. Телефонният разговор от 22 юни 2006 г. остава единственото обсъждане между ответниците, на което се споменава австрийския пазар.
- 4 С влязло в сила решение за налагане на имуществена санкция от 18 февруари 2014 г. германската Bundeskartellamt (Федерална служба за защита на конкуренцията) налага на втория ответник като допълнителен нарушител санкция в размер на 195 500 000 EUR на основание, че няколко отговорни лица в периода най-късно от края на 2001 г. до 26 март 2009 г. умишлено са нарушили на различни места във Федерална република Германия забраната на споразумения между конкурентни предприятия, които биха могли да засегнат търговията между държавите членки и които имат за своя цел или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар, или поради небрежност са не са предприели необходимите мерки за наблюдение, за да избегнат това нарушение на забраната на картелите, което при надлежен надзор би било предотвратено или значително затруднено. В основата на това е фактът, че ръководителите на първия и втория ответник и на третото германско предприятие прилагат, както по отношение на промишлената захар, така и по отношение на захарта на дребно, споразумение за спазване на съответните основни пазари на конкурентите („принцип на вътрешния пазар“). В този контекст германската Bundeskartellamt установява, че е имало редовни срещи между представителите на първия и на втория ответник в периода от 2004 г. до 2007 г. и през лятото на 2008 г. В това

решение за налагане на имуществена санкция, което съдържа само около 22 страници, е възпроизведено изрично съдържанието на описания по-горе телефонен разговор от 22 февруари 2006 г. относно Австрия между директора по продажбите на втория ответник и директора по продажбите на първия ответник.

- 5 В настоящото **производство** Bundeswettbewerbsbehörde (Федерален орган за защита на конкуренцията) иска да се установи, че първият ответник е нарушил член 101 ДФЕС и съответните разпоредби от националния закон за картелите, както и да бъде наложена имуществена санкция на втория ответник в размер на 12 460 000 EUR за периода 1 януари 2005 г. до 21 септември 2006 г., също и да му бъде наложена допълнителна санкция в размер на 15 390 000 EUR солидарно с третия ответник за периода от 22 септември 2006 г. до 31 октомври 2008 г.
- 6 **Съдът в първоинстанционното производство** отхвърля искането на молителя. По отношение на установителното искане следвало да се има предвид, че Bundeswettbewerbsbehörde нямал правен интерес от установяване на факти по отношение на предприятие, спрямо което той се е въздържал да поиска налагане на имуществена санкция с оглед на прилагането на националната програма за освобождаване от имуществени санкции или за намаляване на техния размер. Не било налице положение, обосноваващо прилагане на предвиденото в Регламент (ЕС) № 1308/2013 изключение за селското стопанство. За периода до февруари 2006 г. нищо не показвало, че Австрия е била включена в основното разбиране за зачитането на традиционните германски вътрешни пазари, дори „имплицитно“. Същевременно обаче чрез полученото по време на телефонния разговор от 22 февруари съответно искане да се окаже най-малкото ограничаващо влияние върху доставките, извършени от словашкото дъщерно дружество на първия ответник в Австрия през 2006 г., както и чрез последващото изпълнение на това искане, между първия и втория ответник е било сключено споразумение в противоречие с правото в областта на конкуренцията по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС, чийто значими последици трябвало да се презумират. Спрямо това споразумение не можело да се прилага изключение за малозначителни случаи. Принципът „ne bis in idem“ обаче бил залегнал и в производството за налагане на имуществени санкции в областта на правото в областта на конкуренцията. Ако определен аспект на практиките на предприятията и съответно степента на тяхната незаконосъобразност е предмет на санкция, вече наложена от друг национален орган за защита на конкуренцията, налагането на нова санкция би била в противоречие със забраната за повторно наказание за същото нарушение. Такъв бил случаят с разглежданото споразумение от 22 февруари 2006 г.
- 7 Bundeswettbewerbsbehörde обжалва това решение, като иска да се установи, че с постигнатото споразумение по време на телефонния разговор от 22 февруари 2006 г. между първия и втория ответник първият е нарушил

член 101 ДФЕС и съответните разпоредби от националния закон за картелите, и освен това иска за същите нарушения на втория ответник да бъде наложена имуществена санкция с разумен размер.

Основни доводи на страните в главното производство

- 8 Според Bundeswettbewerbsbehörde след описания по-горе телефонен разговор от 22 февруари 2006 г. е имало поредица от срещи относно австрийския пазар, които били в съответствие с разбирането за териториалния монопол, гарантиран на третия ответник. Отделните контакти между участниците в картела трябвало да се преценяват в тяхната цялост и в по-широк контекст. Активно участие на третия ответник можело да се установи още от първата лична среща през 22 септември 2006 г. Ето защо, от тази дата до 31 октомври 2008 г. и третият ответник бил солидарно отговорен заедно с втория ответник. Спрямо разглежданите практики се прилагал член 101 ДФЕС. Не можело да се прави позоваване на изключенията по член 2 от Регламент № 1184/2006, съответно по член 2 от Регламент № 26/1962. Въпросът за принципа „ne bis in idem“ бил ирелевантен, тъй като германската Bundeskartellamt се е произнесла само относно картели с последици за германския пазар. Общностното право допускало в случай на нарушение, което обхваща няколко държави членки, националните органи да прилагат едновременно санкции, стига глобите да са ограничени до последиците за съответните държавни територии (децентрализирано прилагане на правото в областта на конкуренцията по силата на Регламент № 1/2003). Такъв бил случаят с решението на германската Bundeskartellamt. За сметка на това в настоящия случай се разглеждали само последиците за австрийския пазар. Съдът в първоинстанционното производство не взел предвид решението на Съда по Schenker & Co., C-681/11. Не била извършена изискваната от Съда проверка за кои територии и продажби е наложена имуществена санкция.
- 9 **Първият ответник** иска насоченото срещу него установително искане да се отхвърли като недопустимо и неоснователно поради липса на правен интерес. Макар да е вярно, че от гледна точка на първия ответник Австрия винаги е била имплицитно включена в „основното разбиране“, но поради малкия обем на продажбите тя винаги е разглеждана само като „второстепенна сцена“. Следователно в оспорваните контакти по въпроси относно Австрия първият ответник целял главно да избегне ответни мерки и „ценови войни“ на „основната сцена“ Германия, произтичащи от прилаганите на австрийския пазар практики.
- 10 **Вторият ответник** моли да бъде отхвърлено като неоснователно искането за налагане на имуществена санкция. Фактическата подялба на основните пазари се дължало на положението на всяка фабрика за производство на захар или на високи транспортни разходи. При това положение „основното разбиране“ се налагало от само себе си по свързани с предприятието

икономически съображения, без да е необходимо то да се подсигурава чрез споразумения. Освен това дадено изрично „договаряне“ не се отнасяло „имплицитно“ и за Австрия. Нямаło стриктни споразумения по отношение на Австрия. Третият ответник винаги осъществявал самостоятелно дейност по производство и продажби на захар в рамките на групата предприятия на втория ответник. На втория ответник била наложена имуществена санкция с влязло в сила решение на германската Bundeskartellamt от 18 февруари 2014 г.. В това решение за налагане на санкция се посочвал по-специално и телефонният разговор от 22 февруари 2006 г. Следователно по силата на принципа „ne bis in idem“, признат и в областта на правото в областта на конкуренцията, не било допустимо налагане на повторна имуществена санкция на втория ответник за същите деяния.

- 11 **Третият ответник** също моли да бъде отхвърлено искането за налагане на имуществена санкция. Системата на основните пазари възникнала по съображения, свързани с икономическата логика. Третият ответник не участвал в твърдените от Bundeswettbewerbsbehörde контакти между първия и втория ответник. Всъщност управителят на третия ответник е поискал да се свърже с първия ответник, но не е молил за намеса на първия ответник, нито е бил уведомен за това. В крайна сметка оспорените от Bundeswettbewerbsbehörde споразумения не попадали в обхвата на предвиденото в член 209, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 изключване от приложното поле на член 101, параграф 1 ДФЕС на селско-стопанския сектор.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

По отношение на втория ответник:

- 12 На втория ответник е наложена имуществена санкция в Германия, като тя се отнася до единственото нарушение на лоялната конкуренция, което продължава да е релевантно в настоящото производство, а именно телефонният разговор от 22 юни 2006 г.

Общо за принципа ne bis in idem

- 13 В контекста на правото в областта на конкуренцията, и по-специално в рамките на успоредно преследване или налагане на санкции от Комисията и на националните органи за защита на конкуренцията, в постоянната практика на Съда се приема, че принципът ne bis in idem може да се прилага само ако са налице три кумулативни критерия („trias“) по отношение на елемента „idem“, а именно еднакви фактически обстоятелства, един и същи извършител на нарушението и един и същ защитен правен интерес. Този принцип трябва да бъде зачитан в рамките на производства за налагане на имуществени санкции съгласно правото в областта на конкуренцията (решения на Съда по Toshiba, C-17/10, т. 94, Limburgse Vinyl, C-238/99 P,

- т. 59, Aalborg Portland, C-204/00 P, , т. 338—340, Showa Denko, C-289/04 P, т. 50) и не допуска предприятие да бъде наказвано или преследвано повторно за антиконкурентни действия, за които с предходно влязло в сила решение то вече е било санкционирано или е било установено, че не носи отговорност (C-238/99 P, Limburgse Vinyl, точка 59).
- 14 В решенията Aalborg Portland, C-204/00, точка 338 и Toshiba, C-17/10, точка 94 Съдът се позовава на тези критерии, като уточнява, че предприятие не може да се позовава на принципа „ne bis in idem“, когато Комисията е санкционирала дадено предприятие за поведение, различно от поведението, за което носи отговорност същото предприятие и което съответно е било предмет на предходно решение на национален орган за защита на конкуренцията, включително когато тези две решения се отнасят до неразривно свързани договори и споразумения.
- 15 Тази линия в практиката на Съда се основава на съображения, които са изложени в миналото в решение от 13 февруари 1968 г., Walt Wilhelm, 14/68, и които следователно са били установени още в ранните десетилетия на европейската интеграция. Оттогава националното право и правото на Съюза са се сближавали във все по-голяма степен, като се забелязва известна колизия по-специално между третия критерий от „trias“ — идентичността на правния интерес в смисъла, в който той се прилага в правото в областта на конкуренцията, и правните актове от по-ново време, и в частност например член 50 от Хартата на основните права, Допълнителен протокол № 7 към нея („Протокол № 7“) или Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген (КПСШ).
- 16 Всъщност в това отношение правото на Съюза определя еднаквостта на нарушението само въз основа на два критерия: еднакви фактически обстоятелства и един и същ извършител на нарушението. За сметка на това правната квалификация или защитеният правен интерес не са определящи за целите на прилагането на принципа „ne bis in idem“. Съдът възприема този подход, който е тясно свързан с по-новата практика на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) по делата, свързани с полицейското и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси (решения Esbroeck, C-436/04, т. 36, Luca Mancí, C-524/15, т. 5; Von Straaten, C-150/05, т. 53; вж. също заключението на генералния адвокат по дело C-617/17, Powszechny Zakład, C-617/17, т. 25 и цитираната в него съдебна практика).
- 17 В решение Esbroeck, C-436/04, т. 27 и сл., в рамките на производство във връзка с член 54 от КПСШ Съдът обстойно разглежда възражението, че идентичността на деянията предполага също идентичност на правната им квалификация или на защитените правни интереси. В него той посочва, че в тази разпоредба се използва изразът „същите деяния“, т.е. че тя установява като критерий само извършването на въпросните деяния, а не тяхната правна квалификация. В това отношение тази разпоредба се различавала от изразите, които се съдържат в други международни споразумения,

утвърждаващи принципа *ne bis in idem*. Така например в член 4 от Протокол № 7 към ЕКПЧ се използвало понятието „престъпление“, което означава, че критерият за правна квалификация на деянието е релевантно условие за прилагане на принципа *ne bis in idem*. ЕСПЧ обаче се произнася по тази разлика в терминологията в последващото решение № 14.939/03 от 10 февруари 2009 г. по дело Золотухин с/у Русия. Той приема, че и във връзка с член 4 от Протокол № 7 е от значение единствено дали разглежданите фактически обстоятелства, които са основание за търсенето на отговорност, са по същество едни и същи, а не каква е правната им квалификация.

По териториалните аспекти на *ne bis in idem*

- 18 По-общо, нито един принцип на международното публично право не забранява на административните органи и съдилищата на различни държави да преследват и да осъждат физическо или юридическо лице за същите деяния като тези, за които е било преследвано в друга държава (решение на Съда, *Showa Denko*, C-289/04 P, т. 58). В решението си по това дело Съдът отхвърля довода, че принципът „*ne bis in idem*“ може да бъде изтъкнат в положение, в което Комисията упражнява правомощията си съгласно правото на ЕС, след като органите на държава, която не е членка на ЕС, са наложили на предприятия санкции за участие в международен картел въз основа на нарушение на приложимите в тази държава правила за конкуренцията, когато тези органи са действали в пределите на съответните си правомощия (вж. заключението на генералния адвокат по дело *Powszechny Zakład*, C-617/17, точка 35).
- 19 В рамките на тази съдебна практика относно успоредното преследване или налагане на наказания от Комисията и органите за защита на конкуренцията на държавите, които не са членки на ЕС, Съдът подчертава международното естество на оспорваните практики, различията между съответните правни системи, включително целите и задачите на съответните материалноправни норми от правото на конкуренцията, както и конкретния правен интерес, защитен от правилата на ЕС в областта на конкуренцията. Съдът също така отбелязва по-специално че това положение, в което Комисията и органите на държавите, които не са членки на ЕС, действат в рамките на съответните си правомощия, следва да се разглежда отделно от положението, в което антиконкурентните практики се ограничават единствено до териториалния обхват на приложение на правната система на ЕС (и неговите държави членки) (решение *Showa Denko*, C-289/04, т. 51 и 53; вж. заключението на генералния адвокат по дело *Powszechny Zakład*, C-617/17, т. 36).
- 20 Решение на Съда *Archer-Midlands*, C-397/03, също е постановено по повод на намеса на органите на Общността, от една страна, и на органите на трета държава, от друга страна. Съгласно това решение действията не са едни и същи, когато наложената в третата държава санкция се отнася само до привеждането в действие на картела или до последиците от него за пазара на

тази държава, а наложената от Общността санкция се отнася само до привеждането в действие на този картел или до последиците от него за пазара на Общността.

- 21 В решение на Съда Toshiba, C-17/10, се разглежда въпросът дали могат да се налагат санкции, от една страна, от националните (чешки) органи за защита на конкуренцията по силата на националното право в областта на конкуренцията, и, от друга страна, от органите на Съюза по силата на правото на Съюза. В това отношение е от значение фактът, че чешките органи са възнамерявали да санкционират единствено последиците от картела на територията на Чешката република преди присъединяването ѝ към Европейския съюз, докато постановеното преди това решение на общностните органи не се е отнасяло до антиконкурентните последици от картела на територията на Чешката република преди присъединяването ѝ към Европейския съюз (вж. точки 54—56). В това отношение Съдът се основава на следвания от Комисията практически подход, като например конкретното отчитане на последиците от картела за държавите членки или държавите от Европейското икономическо пространство (ЕИП) и за правилата за изчисляване на имуществените санкции (точка 101), и не възприема съображенията, изложени от генералния адвокат в заключението по делото (точка 131 [от същото заключение]), че принципът „ne bis in idem“ поначало не допуска в рамките на ЕИП няколко органа за защита на конкуренцията или съдилища да преследват поставените за цел или извършените ограничения на конкуренцията, предизвикани от един и същи картел на различни територии.
- 22 От досегашната практика на Съда не следва дали тези принципи следва да се прилагат и в положение, при което две държави — членки на Европейския съюз, трябва да прилагат в рамките на производства съгласно правото в областта на конкуренцията относно едни и същи факти, по отношение на едно и също лице за поведение, извършено по време на членството им в Европейския съюз, не само своето национално право, но и правото на Съюза в областта на конкуренцията.

По отношение на пакета на Европейската комисия за модернизация:

- 23 Тези въпроси не се изясняват и в приетия от Европейската комисия пакет за модернизация в сходната област на правомощията на органите за защита на конкуренцията. В съображение 18 от Регламент 1/2003 се посочва, че целта е всеки казус да бъде разглеждан само от един орган. След постановяването на решение на Съда Toshiba, C-17/10, т. 89 и сл., това съображение обаче не може да се тълкува в смисъл, че лишава националния орган от компетентността му да прилага националното право, когато от своя страна Комисия е приела решение. В съответствие с това член 13, параграф 1 от този регламент предвижда, че когато органите по конкуренция на няколко държави членки са сезирани с жалби срещу едно и също споразумение или практика, фактът, че един орган работи по казуса, представлява достатъчно

основание за останалите органи да спрат образуваните пред тях производства или да оставят жалбите без разглеждане, същевременно обаче това обстоятелство не води до отпадане на компетентността на останалите органи. Съгласно параграф 2 от тази разпоредба национален орган по конкуренция или Комисията може да отхвърли подадена до него/нея жалба срещу споразумение, решение или практика, когато тази жалба вече е била разгледана от друг орган по конкуренция.

- 24 В това отношение в точка 12 от Известието на Комисията относно сътрудничеството в рамките на мрежата от органите по конкуренция се посочва, че паралелни действия от страна на няколко национални органи по конкуренция могат да са уместни, когато дадено споразумение или практика засягат значително конкуренцията основно в рамките на техните територии, а действието на само един национален орган по конкуренция би било недостатъчно да доведе до прекратяване на нарушението като цяло и/или да го санкционира адекватно. В такъв случай всеки национален орган по конкуренция действа „на своята съответна територия“.
- 25 Доколкото обаче тези актове на вторичното право целят главно, без да установяват строги правила, да създадат възможно най-ефикасна и еластична система за компетентност в рамките на мрежата от органите по конкуренцията, това в крайна сметка с нищо не допринася за изясняването на въпроса за прилагането на принципа *ne bis in idem*. В случаи като настоящия, когато два национални органа по конкуренция предприемат действия спрямо едни и същи лица във връзка с едно и също поведение, Съдът не е изяснил въпроса за прилагането на принципа *ne bis in idem*, което води до поставянето на първия и втория въпрос.

Релевантност на отчитането от фактическа гледна точка?

- 26 Както от практиката на Съда относно третите държави (по-специално решение по Toshiba, C-17/10), така и от посоченото по-горе известие на Европейската комисия би могъл обаче да се направи изводът, че определящо е дали в първото решение за налагане на санкция последиците от антиконкурентното поведение в другата държава са взети предвид от фактическа страна. На този извод се позовава и жалбоподателят в настоящото производство, като поддържа, че с решението на германската Bundeskartellamt не е наложена имуществена санкция за последиците от картела в Австрия.
- 27 Съдът в първоинстанционното производство обаче застъпва друго становище по този въпрос и препраща към констатациите в решението на германската Bundeskartellamt относно телефонния разговор от 22 юни 2006 г. между първия и втория ответник, на които трябва да се признае особено значение с оглед на краткостта на решението (22 страници в сравнение с „изложението на основанията за обжалване“, което съдържа около 400 страници), и подчертава тяхната релевантност за австрийския

пазар. Противно на становището на заместник-председателя на Bundeskartellamt от 28 юни 2019 г., постановено след решението на Kartellgericht (Съд по спорове в областта на картелното право), съгласно което в съответствие с практиката на Bundeskartellamt с нейните решения по принцип се налага санкция само за последици в Германия от антиконкурентно поведение, в самото решение на компетентния отдел на Bundeskartellamt не се съдържат данни относно изчисляването на имуществената санкция, по-специално относно стойността на взетите предвид продажби и техния произход.

- 28 Ето защо не е ясно и дали отчитането от фактическа страна на последиците от нарушение на европейското право в областта на конкуренцията в друга държава членка е релевантно за целите на прилагането на принципа „ne bis in idem“, като това е съдържанието на третия въпрос.

По отношение на първия ответник: ne bis in idem в случай на обикновена констатация?

- 29 Австрийският Bundeswettbewerbsbehörde признава на първия ответник статут в съответствие с националната програма за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер. Също така в решение Schenker, C-681/11, Съдът постановява, че член 101 ДФЕС, както и член 5 и член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 трябва да бъдат тълкувани в смисъл, че когато е установено наличието на нарушение на член 101 ДФЕС, националните органи за защита на конкуренцията могат по изключение само да констатират това нарушение, без да налагат санкция, ако съответното предприятие е участвало в национална програма за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер. В съответствие с това Bundeswettbewerbsbehörde иска да се установи антиконкурентното поведение на първия ответник на основание член 101 ДФЕС.
- 30 Съгласно практиката на Съда обаче принципът „ne bis in idem“ трябва да бъде зачитан единствено в рамките на производства за налагане на глоби съгласно правото в областта на конкуренцията (решения Toshiba, C-17/10, т. 94, Limburgse Vinyl, C-238/99 P, т. 59, Aalborg Portland, C-204/00 P, т. 338—340, Showa Denko, C-289/04 P, т. 50; също така, що се отнася до член 54 от КПСШ: решение по дело C-398/12, т. 41). В крайна сметка съгласно решения Limburgse Vinyl, C-238/99 P, т. 59 и Toshiba, C-17/10, т. 94, принципът ne bis in idem забранява не само едно предприятие да бъде наказвано отново поради антиконкурентно поведение, за което с предходно влязло в сила решение то вече е било санкционирано или е било установено, че не носи отговорност, а дори само да се води производство срещу него.
- 31 Следователно се поставя въпросът дали в рамките на обикновено производство за установяване на факти, в хода на което поради участието на нарушителя в националната програма за освобождаване от имуществени

санкции или за намаляване на техния размер може да се установи само извършено от него нарушение на европейското или националното право в областта на конкуренцията, все още може да става дума и за производство за налагане на санкции, в рамките на което трябва да се приложи принципът *ne bis in idem*, и дали такова обикновено производство за установяване на факти представлява недопустимо повторно преследване. В това отношение се поставя четвъртият въпрос.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ